

„Możliwości pozyskania środków na wsparcie działalności przetwórczej, dystrybucji i promocji żywności w ramach środków UE w latach 2014-20 i wsparcia krajowego”

Przedsiębiorczość na wsi i obszarach wiejskich to bardzo ważny element gospodarki narodowej szczególnie w kontekście walki z bezrobociem, aktywizacji zawodowej oraz umożliwiania dostępu do szerokiej gamy produktów i usług mieszkańcom tych obszarów. Szczególnie ważne jest tu właśnie przetworzenie wyprodukowanego w gospodarstwie rolnika surowca by nadać mu wartość dodaną i uzyskiwać przez to zwiększone dochody. Przetwórstwo rolno – spożywcze, szczególnie to małe w gospodarstwach rolnych by mogło się dalej rozwijać, potrzebuje środków finansowych na inwestycje, ale także a może przede wszystkim przyjaznych i klarownych warunków jego prowadzenia w zakresie prawnym. Biorąc pod uwagę dotychczasowe doświadczenia z poprzednio realizowanych programów i wychodząc temu naprzeciw, zaplanowano takie wsparcie z wykorzystaniem środków unijnych w ramach PROW (Program Rozwoju Obszarów Wiejskich) na lata 2014-2020.

Poniżej przedstawiam możliwości uzyskania środków w różnych wariantach możliwych w „programie” z poszczególnych działań z podziałem na wnioskodawców-rolników, dla których jest wymagane ubezpieczenie w KRUS i rolników nieubezpieczonych w KRUS tj. rolników podlegających innemu obowiązkowi ubezpieczenia i możliwości pozyskiwania środków nie związane z ubezpieczeniem rolniczym jak produkcja w ramach Systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych.

Omawiam także wariant skorzystania ze wsparcia krajowego w postaci kredytów preferencyjnych. **Linia PR** - kredyty na inwestycje w przetwórstwie produktów rolnych, ryb skorupiaków i mięczaków oraz na zakup akcji lub udziałów.

I. Wsparcie UE – PROW 2014-2020:

Ubezpieczenie w KRUS.

1. Przetwórstwo dla rolników – „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój”.

W ramach działania „przetwórstwo”, rolnicy mogą ubiegać się o inwestycje związane z przetwarzaniem surowców pochodzących z własnych gospodarstw w dwojaki sposób, jako:

- a. **osoby ubezpieczone w KRUS w pełnym zakresie tj. rolnik także małżonek rolnika i domownik,**
 - *operacje mogą dotyczyć kosztów kwalifikowalnych obejmujących koszty budowlane jak i wyposażenia w niezbędne urządzenia do uruchamianego przetwórstwa w tym sprzedaży detalicznej wnioskodawców jest obowiązek zarejestrowania działalności gospodarczej,*

- *dotacja na poziomie 50% kosztów kwalifikowalnych,*
 - *poziom pomocy do 500 tys. w okresie trwania „programu”.*
- b. rolnicy ubezpieczeni w KRUS z mocy ustawy i w pełnym zakresie prowadzący lub rozpoczynający wykonywanie działalności w zakresie przetwarzania i sprzedaży przetworzonych produktów rolnych w ramach RHD – rolniczego handlu detalicznego,**
- *dotacja na poziomie 50% kosztów kwalifikowalnych,*
 - *poziom pomocy do 100 tys. w okresie trwania „programu”.*

Koszty kwalifikowalne:

1. Budowa, rozbudowa, nadbudowa lub remont połączony z modernizacją, niezbędnych do wdrażania inwestycji w zakresie zakupu maszyn i urządzeń:
 - budynków i budowli wykorzystywanych do produkcji, magazynowania, handlu hurtowego lub kontroli laboratoryjnej produktów rolnych (obiektów podstawowych),
 - budynków i budowli infrastruktury technicznej związanej z użytkowaniem obiektów podstawowych:
 - innych niż związanych z ochroną środowiska, związanych z ochroną środowiska i przeciwdziałaniem zmianom klimatu, wymienionych w załączniku Nr 2 do rozporządzenia,
 - pomieszczeń higieniczno-sanitarnych (w rozumieniu rozp. MPiPS z dnia 26.09.1997 w sprawie ogólnych przepisów bhp – Dz.U. Nr 169, poz. 1650 z 2003 r.), pomieszczeń administracyjnych stanowiących integralną część obiektów podstawowych – nie może przekraczać 10% całkowitej powierzchni tych obiektów.
2. Zakup wraz z instalacją lub leasingiem:
 - a) maszyn lub urządzeń do:
 - magazynowania lub przygotowywania produktów rolnych do przetwarzania,
 - przechowywania produktów rolnych, magazynowania produktów rolnych lub półproduktów oraz przygotowania do sprzedaży,
 - b) aparatury pomiarowej, kontrolnej oraz sprzęt do sterowania procesem produkcji, lub magazynowania,
 - c) oprogramowania służącego do zarządzania przedsiębiorstwem lub sterowania procesem produkcji, lub magazynowania.
3. Wdrażanie systemów zarządzania jakością,
4. Rat zapłaconych z tytułu wykonania umowy leasingu,
5. Koszty związane ze sprzedażą detaliczną – wymienione w pkt 1 – 4 – tylko ROLNICY.

UWAGA:

Zakup środków transportu i używanych maszyn, urządzeń lub sprzętu jest całkowicie wykluczony z finansowania – **patrz kredyty preferencyjne!!!!!!????!!!**.

6. Opłat za patenty i licencje.

7. Koszty ogólne:

a. przygotowania dokumentacji technicznej operacji:

- kosztorysów,
- projektów – technologicznych, technicznych lub budowlanych,
- operatów wodno-prawnych,
- ocen lub raportów oddziaływania na środowisko,
- dokumentacji geologicznej lub hydrologicznej,
- wypisów i wyrysów z katastru nieruchomości.

b. sprawowania nadzoru inwestorskiego, autorskiego, urbanistycznego, architektonicznego, budowlanego lub konserwatorskiego,

c. związane z kierowaniem robotami budowlanymi,

d. przygotowania biznesplanu:

5 000 zł – dla rolników.

Warunki kwalifikowalności

Operacje mogą dotyczyć także sprzedaży detalicznej – wyjątek dla rolników składających wnioski w naborze tematycznym.

Beneficjent tego działania musi zarejestrować działalność gospodarczą nie później niż w ciągu 3 miesięcy od podpisania umowy z ARiMR – nie dotyczy RHD.

2. Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich.

Pomoc ma formę premii w wysokości 150 tys. zł na tzw. samozatrudnienie lub w przypadku zatrudnienia dodatkowej osoby + 50 tys. zł na każdą osobę i nie więcej niż 250 tys. zł dla wnioskodawcy i wypłacana jest w dwóch ratach: pierwsza rata w wysokości 80% kwoty pomocy, druga rata w wysokości 20% kwoty pomocy.

Obowiązkiem beneficjenta jest zarejestrowanie działalności w odpowiednim rejestrze lub systemie. Ponadto zobowiązuje się on do podlegania ubezpieczeniu społecznemu na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych do dnia upływu okresu związania celem i nie będzie podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników do dnia upływu okresu związania celem. Nowością dość korzystną jest to, że przez pewien okres prowadzenia działalności gospodarczej (do wypłaty II raty pomocy) można być ubezpieczonym na tzw. „podwójnym KRUSie”, co nie jest bez znaczenia w początkowym okresie rozwoju firmy. Oczywiście po spełnieniu wymogu obowiązującego w tym zakresie tj. podlegania

temu ubezpieczeniu nieprzerwanie przez co najmniej 3 lata w pełnym zakresie i z mocy ustawy (bardzo ważne) i nadal prowadzi działalność rolniczą, lub stale pracuje w gospodarstwie rolnym obejmującym obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub w dziale specjalnym w rozumieniu ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Pomoc może być też przyznana, jeżeli wnioskodawca jest beneficjentem „Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa”.

Pozostali wnioskodawcy muszą spełnić następujące warunki:

- podlegają ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie jako rolnik, małżonek rolnika lub domownik rolnika nieprzerwanie od co najmniej 12 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy,
- do gruntów rolnych wchodzących w skład gospodarstwa przyznano „dopłaty obszarowe” za rok poprzedzający rok złożenia wniosku o przyznanie pomocy lub za rok, w którym został złożony wniosek o przyznanie pomocy.
- podejmują rozpoczynanie działalności pozarolniczej przez co należy rozumieć:
 - podejmowanie tej działalności po raz pierwszy, albo
 - podejmowanie tej działalności ponownie po upływie 24 miesięcy licząc od dnia jej zakończenia lub zawieszenia, albo
 - podejmowanie tej działalności w określonym przedmiocie, ustalonym na poziomie podklasy (PKD – Polskiej Klasyfikacji Działalności) po upływie 24 miesięcy od jej zawieszenia czy zakończenia w tym przedmiocie.
- nie uzyskali pomocy finansowej z w ramach niżej wymienionych działań:
 - "Premie dla młodych rolników" i "Restrukturyzacja małych gospodarstw" objętych Programem 2014-2020 oraz
 - "Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej", i "Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej" w ramach Leadera objętych PROW 2007-2013.

Wykaz niektórych działalności wymienionych w załączniku do rozporządzenia MRiRW w ramach poddziałania „Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020:

10.52.Z Produkcja lodów

10.71.Z Produkcja pieczywa; produkcja świeżych wyrobów ciastkarskich i ciastek

10.72.Z Produkcja sucharów i herbatników; produkcja konserwowanych wyrobów ciastkarskich i ciastek

10.73.Z Produkcja makaronów, klusek, kuskusu i podobnych wyrobów mącznych

10.82.Z Produkcja kakao, czekolady i wyrobów cukierniczych

10.84.Z Produkcja przypraw

10.85.Z Wytwarzanie gotowych posiłków i dań

10.86.Z Produkcja artykułów spożywczych homogenizowanych i żywności dietetycznej
10.89.Z Produkcja pozostałych artykułów spożywczych, gdzie indziej niesklasyfikowana
11.05.Z Produkcja piwa

Ubezpieczenie w ZUS.

1. Przetwórstwo i marketing produktów rolnych - „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój”

Działanie skierowane do przedsiębiorców działających na rynku i prowadzących działalność „przetwórczą” rozumiane jako przetwórstwo oraz wprowadzanie do obrotu produktów rolnych tj. produktów wymienionych w Załączniku nr 1 do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Beneficjenci

Osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która:

- posiada zarejestrowaną działalność w zakresie przetwórstwa lub wprowadzania do obrotu produktów rolnych i działa na rynku jako mikro, małe lub średnie przedsiębiorstwo.

Koszty kwalifikowalne obejmują:

- koszty budowy, modernizacji lub przebudowy budynków produkcyjnych lub magazynowych i budowli stanowiących infrastrukturę zakładów przetwórstwa,
- koszty zakupu (wraz z instalacją) lub leasingu zakończonego przeniesieniem prawa własności:
- maszyn lub urządzeń do przetwarzania, magazynowania lub przygotowania produktów do sprzedaży, aparatury pomiarowej, kontrolnej oraz sprzętu do sterowania procesem produkcji i magazynowania, służących poprawie ochrony środowiska, oprogramowania, wdrożenia procedury certyfikowanych systemów zarządzania jakością, opłaty za patenty i licencje,

Poziom pomocy wynosi maksymalnie 50% kosztów inwestycji kwalifikującej się do wsparcia. Maksymalna wysokość pomocy przyznana jednemu beneficjentowi wynosi 10 000 000 zł a w przypadkach związków grup producentów rolnych lub zrzeszeń organizacji producentów stanowi maksymalnie 15 000 000 zł.

2. Realizacja operacji w ramach lokalnych strategii rozwoju - LEADER

Wsparcie w ramach tego poddziałania musi spełniać cele szczegółowe dla działania oraz cele określone w LSR (Lokalna Strategia Rozwoju) opracowanych przez LGD (Lokalne Grupy Działania).

Rodzaj wsparcia

Pomoc ma formę refundacji lub jednorazowej premii.

Beneficjenci

- Osoby fizyczne.
- Osoby prawne, w tym m.in. kółka rolnicze, JST z wyłączeniem województw, ich związki bądź ich jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe, spółdzielnie, kościoły, związki wyznaniowe.

Pomoc może być przyznana przedsiębiorcy, który wykonuje działalności jako mikro-, małe lub średnie przedsiębiorstwo.

- **Premia na podjęcie działalności gospodarczej**

Osoba fizyczna, nie podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy i w pełnym zakresie, chyba że podejmuje działalność gospodarczą sklasyfikowaną w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. Nr 251, poz. 1885 oraz z 2009 r. Nr 59, poz. 489) jako produkcja artykułów spożywczych lub produkcja napojów.

W okresie 2 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie tej pomocy nie wykonywała działalności gospodarczej, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, w szczególności nie był wpisany do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej albo w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym

Rolnik ubezpieczony na wniosek w KRUS w pełnym zakresie może się ubiegać o wsparcie. Osobie, która otrzymała pomoc w ramach poddziałania „Pomoc na inwestycje w przetwórstwo/marketing i rozwój produktów rolnych” pomoc w zakresie przetwórstwa nie może być przyznana. W przypadku zakładania działalności gospodarczej zawsze wymagane jest utworzenie przynajmniej 1 miejsca pracy (w tym samozatrudnienie).

Beneficjent zobowiązany jest do zarejestrowania działalności gospodarczej i bezwarunkowo ubezpieczyć się w ZUS-ie z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej.

Wsparcie to - premia w wysokości do 100 tys. zł wypłacana w dwóch ratach tj. 80% i 20%. Wnioski wraz z załącznikami należy składać w siedzibie Lokalnych Grup Działania. Zobowiązania obejmują utworzenie miejsca pracy w tym samozatrudnienie na okres 2 lat od wypłaty drugiej raty premii.

- **Rozwijanie działalności gospodarczej**

Pomoc ma formę refundacji, czyli dotacji do poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji.

O pomoc ubiegać się mogą osoby fizyczne, prawne i nieposiadające osobowości prawnej prowadzącym działalność gospodarczą w formie mikro lub małego przedsiębiorstwa. Operacja zakłada utworzenie, co najmniej jednego miejsca pracy/umowa o pracę i utrzymanie tego miejsca, przez co najmniej 3 lata od dnia wypłaty płatności końcowej (za wyjątkiem wsparcia poniżej 25 tys. zł).

Podmiotowi, który otrzymał pomoc w ramach poddziałania „Pomoc na inwestycje w przetwórstwo/marketing i rozwój produktów rolnych” pomoc w zakresie przetwórstwa nie może

być przyznana. Beneficjenci, przedsiębiorcy – maksymalnie 300 000 PLN w okresie realizacji Programu, za wyjątkiem beneficjentów realizujących operacje polegające na utworzeniu inkubatora przetwórstwa lokalnego (500 tys. zł). Maksymalna kwota pomocy dla danego rodzaju operacji jest ustalona przez LGD i wynosi 50-70 % kosztów kwalifikowalnych.

Warunki kwalifikowalności

Podmiotowi, który otrzymał pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej, pomoc na rozwój tej działalności może być przyznana nie wcześniej niż po upływie 2 lat od dnia przyznania tej pomocy. W ramach działania LEADER jeden przedsiębiorca nie może uzyskać wsparcia zarówno na utworzenie inkubatorów przetwórstwa lokalnego, jak i na tworzenie lub rozwój przedsiębiorczości w zakresie przetwórstwa.

- **Inkubator** - tworzenie lub rozwój inkubatorów przetwórstwa lokalnego produktów rolnych.

Pomoc dla podmiotów ubiegających się o wsparcie na tworzenie i rozwój inkubatorów przyznaje się, gdy:

- nie korzystał z pomocy w zakresie podejmowania lub rozwijania działalności gospodarczej w zakresie „przetwórstwa”;
- operacja zakłada wykorzystanie inkubatora przez inne podmioty.

Przedsiębiorca może ubiegać się o wsparcie w wysokości 500 tys. zł refundacji kosztów kwalifikowalnych netto.

Wsparcie nie powiązane z ubezpieczeniem

1. Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych. Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości

Wsparcie dla nowych uczestników systemów jakości

Wprowadzanie na rynek wysokojakościowych produktów rolnych i środków spożywczych, wytwarzanych w ramach systemów jakości, wiąże się z wyższymi kosztami produkcji. Dlatego też, wsparcie uczestników tych systemów jest szczególnie ważne, ponieważ rynek tych produktów rozwija się w Polsce dopiero od kilkunastu lat. Uczestnictwo w systemach jakości zapewnia wytwarzanie produktów wysokiej jakości, otrzymywanych w wyniku produkcji ponadstandardowej, określonej właściwymi przepisami, przy uwzględnieniu zachowania dziedzictwa narodowego oraz dbałości o wpływ całego procesu wytwarzania na środowisko.

Zakres

Pomoc ma formę refundacji kosztów kwalifikowalnych poniesionych z tytułu uczestnictwa rolników w krajowych lub unijnych systemach jakości, w wysokości - do 2 000 euro na gospodarstwo rocznie, przez okres 5 lat od przystąpienia do wybranego systemu jakości.

Koszty kwalifikowalne obejmują wydatki związane m.in. z:

- 1) kontrolą i certyfikacją w gospodarstwie,

2) składkami na rzecz grupy producentów,

3) zakupem specjalistycznych publikacji związanych z produkcją prowadzoną w ramach systemu jakości,

4) zakupem specjalistycznych pułapek związanych z prowadzeniem produkcji w ramach integrowanej produkcji roślin.

Stawki płatności w zależności od uczestnictwa w „systemach”.

L.p.	Wsparcie związane jest z wytwarzaniem następujących produktów:	Stawka w zł
1.	wpisanych do rejestru gwarantowanych tradycyjnych specjalności , o którym mowa w art. 22 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych lub rejestru chronionych nazw pochodzenia i chronionych oznaczeń geograficznych, o którym mowa w art. 11 tego rozporządzenia	maksymalnie 3 200 zł/rok;
2.	objętych systemem rolnictwa ekologicznego , zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylającym rozporządzenie (EWG) nr 2092/91	maksymalnie 3 000 zł/rok;
3.	objętych systemem ochrony nazw pochodzenia i oznaczeń geograficznych wyrobów winiarskich , o których mowa w części II tytule II rozdziale I sekcji 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007	maksymalnie 3 200 zł/rok;
4.	integrowanej produkcji roślin w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin	2 750 zł/rok;
5.	wytwarzane zgodnie ze specyfikacją i standardami systemu „ Jakość Tradycja ”	1 470 zł/rok;
6.	wytwarzane zgodnie ze specyfikacją i standardami systemu „ Quality Meat Program ”	2 386 zł/rok;
7.	wytwarzane zgodnie ze specyfikacją i standardami systemu „ Pork Quality System ”	1 700 zł/rok;

8.	wytwarzane zgodnie ze specyfikacją i standardami systemu „ Quality Assurance for Food Products ” – „ Tuszki, elementy i mięso z kurczaka, indyka i młodej polskiej gęsi owsianej ”	2 000 zł/rok;
9.	wytwarzane zgodnie ze specyfikacją i standardami systemu „ Quality Assurance for Food Products ” – „ Kulinarne mięso wieprzowe ”	2 000 zł/rok;
10.	wytwarzane zgodnie ze specyfikacją i standardami systemu „ Quality Assurance for Food Products ” – „ Wędliny ”	2 000 zł/rok.

Beneficjent

Rolnik aktywny zawodowo w rozumieniu art. 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 608, z późn. zm.), który wytwarza produkty przeznaczone bezpośrednio lub po przetworzeniu do spożycia przez ludzi, w ramach wybranych unijnych lub krajowych systemów jakości.

II. Wsparcie krajowe – tzw. kredyty preferencyjne.

Linia PR - kredyty na inwestycje w przetwórstwie produktów rolnych, ryb skorupiaków i mięczaków oraz na zakup akcji lub udziałów

Cel i przeznaczenie kredytu

1. Kredyt przeznaczony jest na inwestycje w przetwórstwie produktów rolnych, ryb, skorupiaków i mięczaków może zostać udzielony na następujące działalności wymienione w „Wykazie działalności (...)”, zawartym w części II, z wyłączeniem ust. 6:
 - 1) dział 10 – produkcja artykułów spożywczych,
 - 2) 11.03.Z – produkcja miodu pitnego i cydru,
 - 3) 16.29.Z – produkcja materiałów opałowych wykonywanych ze słomy lub produktów pochodzących z upraw pozostałych roślin wieloletnich.
2. Kredyt może być przeznaczony na inwestycje w przetwórstwie produktów rolnych, ryb, skorupiaków i mięczaków które obejmują:
 - 1) budowę lub remont połączony z modernizacją budynków lub budowli wykorzystywanych do produkcji i przechowywania, w tym infrastruktury technicznej stanowiącej integralną część tych budynków lub budowli,
 - 2) zakup lub zakup i instalację, maszyn lub urządzeń służących do:

- a) magazynowania lub przygotowania do przetwarzania, zapewniających utrzymanie jakości i bezpieczeństwo żywności,
 - b) przetwarzania produktów rolnych,
 - c) magazynowania oraz ich przygotowania do sprzedaży,
- 3) zakup lub zakup i instalację aparatury pomiarowej, kontrolnej oraz sprzętu do sterowania procesem produkcji lub magazynowania,
 - 4) zakup komputerów i oprogramowań służących do zarządzania przedsiębiorstwem oraz do sterowania procesem produkcji lub magazynowania,
 - 5) zakup środków transportu niezbędnych dla sprawnego przebiegu procesu technologicznego lub do magazynowania,
 - 6) zakup specjalistycznych środków transportu przeznaczonych do dostaw surowca lub zbytu produktów, zapewniających spełnienie warunków bezpieczeństwa żywności lub dobrostanu zwierząt,
 - 7) zakup środków trwałych związanych z wdrażaniem procedury systemów zarządzania jakością,
 - 8) koszty ogólne bezpośrednio związane z przygotowaniem i realizacją inwestycji, których wysokość nie przekracza 12% kwoty kredytu bankowego,
 - 9) koszty transportu materiałów do miejsca realizacji inwestycji, o których mowa w pkt 1–3, do wysokości 2% wartości tych inwestycji.
3. Zakupione lub zakupione i zainstalowane maszyny i urządzenia, nie mogą mieć w dniu sprzedaży więcej niż 5 lat oraz nie były nabyte z wykorzystaniem środków publicznych.

Kredytobiorcy

1. Kredyt może zostać udzielony następującym podmiotom podejmującym lub prowadzącym działalność określoną w rozdziale I ust. 1:
 - 1) osobom fizycznym:
 - a) posiadającym pełną zdolność do czynności prawnych oraz
 - b) niebędącym emerytami i rencistami mającymi ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy,
 - 2) osobom prawnym,
 - 3) jednostkom organizacyjnym nie posiadającym osobowości prawnej.
2. Kredyt może zostać udzielony następującym podmiotom:

będącym mikroprzedsiębiorstwem, małym lub średnim przedsiębiorstwem (MŚP),

Wysokość kredytu i wkład własny

1. Kwota kredytu nie może przekroczyć:
 - 1) w przypadku inwestycji realizowanych w przetwórstwie produktów rolnych, ryb, skorupiaków i mięczaków - 70% wartości nakładów inwestycyjnych i wynosić więcej niż 16 mln zł.
2. Kredytobiorca jest zobowiązany wnieść wkład własny – 30%.

Wysokość oprocentowania

1. Oprocentowanie kredytu jest zmienne i nie może wynosić więcej niż stopa referencyjna WIBOR 3M powiększona nie więcej niż o 2,5 punktu procentowego.
2. Oprocentowanie należne bankowi jest płacone przez:
 - 1) kredytobiorcę w wysokości 3%, a w przypadku gdy oprocentowanie obliczone zgodnie ze sposobem określonym w ust. 1 wynosi poniżej 3% - w wysokości tego oprocentowania,
 - 2) Agencję – w pozostałej części.

Okres kredytowania i karencji

Kredyt może zostać udzielony maksymalnie na 15 lat a karencja nie może przekroczyć 2 lat.

Kredyty udzielane przez cały rok w miarę posiadanych limitów zabezpieczanych na poczet dopłat do oprocentowania.

Banki, które udzielają kredytów preferencyjnych: SGB Bank S.A. oraz zrzeszone Banki Spółdzielcze; Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. oraz zrzeszone Banki Spółdzielcze; BGŻ BNP Paribas S.A.; Bank Pekao S.A.; Bank Zachodni WBK S.A.; Krakowski Bank Spółdzielczy; Bank Ochrony Środowiska S.A.; Raiffeisen Bank Polska S.A.

Ireneusz Gradka i Bolesław Pieczyński

Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Radomiu

ul. Chorzowska 16/18, 26-600 Radom

Tel.: 48 365 69 00

E-mail: radom@cdr.gov.pl